

[Svend Haugaard.]

over for denne uddannelse og så måske være lidt mere velvillig over for mesterlæren.

Der har været en katastrofal nedgang i antagelsen af nye lærlinge, og det mener vi er meget alvorligt, fordi det øger ungdomsarbejdsløsheden. Lad mig sige med det samme, når man siger, at i næste samling kan man jo se på det: ja vel, men det er i øjeblikket, der er stærk ungdomsarbejdsløshed, og det er altså i øjeblikket, der er behov for specielt den side af sagen.

Men det er også alvorligt for de produktive erhverv og dermed på længere sigt for samfundsökonomien. Årsagen til nedgangen må søges i den almindelige stagnation, som vi håber bliver kortvarig, men uden at have nogen sikkerhed for det, i de øgede lærlingelønninger, som dog er steget og også nok får en permanent stigning, og i de øgede teoretiske uddannelser, hvoraf arbejdsgiverne som nævnt skal bære de 15,5 pct. Det betyder en meget alvorlig skævhed i forhold til andre uddannelser for de 16-20-årige, og specielt også i forhold til efg-uddannelserne.

Jeg er ikke det mindste i tvivl om, at hvis forslaget bliver gennemført, så vil det øge antallet af lærlingepladser ganske betydeligt. Det vil være et virkelig godt anslag imod ungdomsarbejdsløsheden. Det vil være en god støtte til et trængt erhvervsliv, ikke mindst de mindre virksomheder inden for erhvervslivet. Det vil også være et led i egnsudviklingen, fordi et lokalt tilskud fjernes til fordel for et centralt tilskud, og endvidere vil det være en retfærdighedshandling, at man stiller det faglige håndens arbejde lige med den boglige uddannelse. Vi taler kolossalt meget i dette ting nu om, at der skal være ligeværdighed imellem de to former for uddannelse, men det viser sig, når vi kommer til realiteterne, at så er der ikke rigtig noget i det alligevel. Det må føles overordentlig uretfærdigt med den skævhed, der er dér, og jeg mener egentlig, at de argumenter, jeg har fremført her, skulle være så selvfølgelige, at det ikke har flere argumenter behov.

Det er jo rigtigt, at det koster nogle penge — det er vi meget opmærksomme på — vel nok ikke i det første år 15-18 mill. kr., men snarere 14-15 mill. kr., og så selvfølgelig stigende efterhånden som alle årgangene kommer med. Men vi er også indstillet på,

at hvis man ikke bare vil have sympati, men også på anden måde vil være lidt positiv over for forslaget, så vil vi meget gerne i udvalget pege på, hvor vi mener, at pengene kan skaffes. Det har i øvrigt, mener vi, en mere langsigtet virkning end de penge, man i øjeblikket ofrer på ekstraordinære kursus. Vi tror, det har en meget mere sådan positiv og langsigtet betydning.

Vi erkender, at forslagets fremsættelse måske kan have skabt lidt usikkerhed i mesterkredse om, hvorvidt man skal antage lærlinge nu eller man ikke skal, og vi vil derfor meget gerne have en afgørelse af det.

Vi har set, at der er lidt særlige forhold for tømmerlærlinge, at det er noget med kontrakt i februar, som måske kan bevirke, at man hellere skal gøre det sådan, at man lader det gælde for dem, der begynder det første skoleår i finansåret 1975-76.

Jeg mener, at forslaget ikke skal tage stilling til den fremtidige mesterlære eller efg-uddannelse. Vi vil kritisk vurdere den, når forsøgsperioden er forbi.

Vi vil stærkt anbefale lovforslaget, og vi håber på, at vi i udvalget vil være i stand til at overbevise skeptikerne om, at det er et virkelig godt forslag, som ikke skal udsættes.

Undervisningsministeren (Ritt Bjerregaard):

Et par enkelte bemærkninger.

Hr. Bertel Haarder gav udtryk for, at han var uenig med mig i spørgsmålet om efg-uddannelserne. Det kan derfor godt være nødvendigt efter den debat, vi her har haft, at præcisere, at netop denne uddannelsesreform blev gennemført i fuld enighed i folketinget som en forsøgsperiode, og at denne forsøgsperiode endnu ikke er udløbet. Jeg går derfor ud fra, at også partiet venstre er indstillet på, at man tager forsøget op, når forsøgsperioden er udløbet.

Hr. Bertel Haarder var også inde på, at man næsten ikke havde kunnet drive besparelser igennem i undervisningssektoren. Jeg tror, hr. Bertel Haarder skulle interessere sig lidt for det forlig, der blev indgået i 1973, hvor uddannelsessektoren bar langt den største del af besparelserne overhovedet. Men jeg erkender, at det ikke er det, vi skal diskutere her i dag, så dette blot som en randbemærkning.

Så en enkelt bemærkning til fru Inger